

ADVIES

voorontwerp van decreet betreffende de omgevingsvergunning

SALV, 18/06/2013 (nr. 2013-11)

Contactpersoon SALV: Dirk Van Guyze

Inhoud

1	Inleiding	4
2	Krachtlijnen	5
3	Situering	6
3.1	Huidige situatie.....	6
3.2	Voorafgaand aan deze adviesvraag.....	7
3.3	Voorwerp van advies	10
4	Advies	17
4.1	Algemene appreciatie	17
4.2	Bespreking van enkele hoofdstukken uit het decreet.....	18
4.3	Betrokkenheid bij de verdere uitvoering	23

1 Inleiding

Op 19 april 2013 heeft de Vlaamse Regering haar principiële goedkeuring gehecht aan het voorontwerp van decreet betreffende de omgevingsvergunning.

Op 2 mei 2013 ontving de SALV een brief van de ministers Schauvliege en Muyters, ministers van Leefmilieu, Natuur en Cultuur en van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, met de vraag voor advies binnen de 45 dagen. Op 3 mei 2013 werd een gemeenschappelijke SALV-SERV-Minaraad hoorzitting georganiseerd, waarbij toelichting werd verstrekt door Michiel Boodts en Gaetane Maes, respectievelijke medewerkers van de Kabinetten Schauvliege en Muyters.

De adviesraden beslisten vervolgens om apart een advies uit te brengen. De SALV organiseerde werkcommissievergaderingen op 15 mei 2013, 23 mei 2013, 30 mei en 07 juni.

Het advies werd op 18/06/2013 via een schriftelijke procedure in twee rondes, door de SALV goedgekeurd, met minderheidsstandpunt van Natuurpunt.

Piet Vanthemsche

Voorzitter SALV

2 Krachtlijnen

De Raad, met uitzondering van Natuurpunt (confer. minderheidsstandpunt) is over het algemeen tevreden met het voorliggende voorontwerp van decreet en stelt vast dat het voorontwerp de intentie heeft om de doelstellingen zoals geformuleerd in de conceptnota's omgevingsvergunning en milieuvergunning uit te voeren.

De SALV onderschrijft de vooropgestelde doelstellingen die aan de basis liggen van het decreet. De Raad, uitgezonderd Natuurpunt (confer minderheidsstandpunt) ondersteunt ook principieel de invoering van een omgevingsvergunning van onbepaalde duur.

De Raad, uitgezonderd Natuurpunt (confer. minderheidsstandpunt) meent dat de omgevingsvergunning van onbepaalde duur kansen biedt voor een verlaging van administratieve lasten en kosten, voor een meer coherente vergunningsverlening en voor meer rechtszekerheid. Het voorgestelde evaluatiesysteem heeft de potentie om de belangen in evenwicht te houden.

De Raad wijst erop dat een finale appreciatie pas mogelijk is nadat er meer duidelijkheid is over onder meer de uitvoeringsbesluiten, het plan van aanpak inzake capaciteitsopbouw en ondersteuning van de gemeenten, de wijze waarop de handhaving wordt georganiseerd...

De Raad stelt daarnaast vast dat ook een aantal (niet)-wettelijke randvoorwaarden moeten vervuld zijn om de vooropgestelde doelstellingen te kunnen realiseren.

De Raad meent dan ook dat een degelijk en concreet plan van aanpak moet uitgewerkt worden om de bevoegde overheden en overheidsdiensten te ondersteunen.

3 Situering

De invoering van de omgevingsvergunning kent een lange voorgeschiedenis. In 2012 gaven SALV, SERV en Minaraad reeds advies over de conceptnota's omgevingsvergunning en permanente milieuvergunning. Het voorliggende voorontwerp van decreet integreert de stedenbouwkundige vergunning en milieuvergunning tot een omgevingsvergunning.

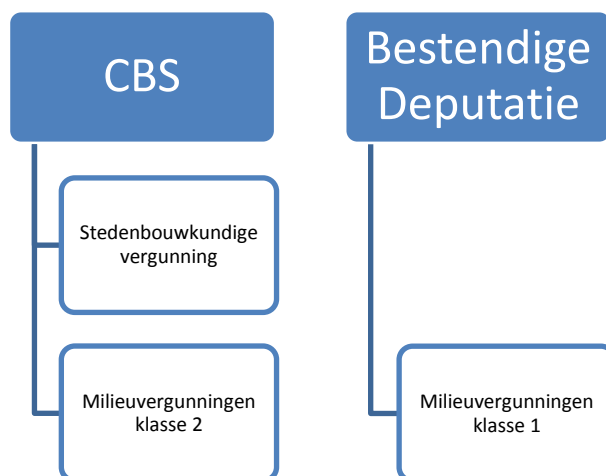
3.1 Huidige situatie

Momenteel zijn gemeenten bevoegd voor het verlenen van stedenbouwkundige vergunningen en milieuvergunningen klasse 2, de provincies verlenen de milieuvergunningen klasse 1.

De wettelijke basis voor de bestrijding van milieuverontreiniging door hinderlijke inrichtingen in Vlaanderen wordt geleverd door VLAREM I ¹ (1991) en VLAREM II (1995). Twee uitvoeringsbesluiten van het Decreet van 28 juni 1985 betreffende de Milieuvergunning. Bijlage I van VLAREM I bepaalt welke activiteiten hinderlijk zijn. VLAREM II bevat de milieuvoorwaarden voor ingedeelde inrichtingen waaronder het principe van Best Beschikbare Technieken (BBT).

De Bestendige Deputatie is nu de bevoegde overheid voor milieuvergunningsaanvragen van klasse 1-bedrijven en het College van Burgemeester en Schepenen (CBS) de bevoegde overheid voor milieuvergunningsaanvragen van klasse 2-bedrijven. Afhankelijk van de klasse-indeling wordt de milieuvergunning voor een landbouwbedrijf verleend door het CBS of de Bestendige Deputatie.

De huidige situatie wordt weergegeven in onderstaande figuur.

Figuur 1 - actuele situatie betreffende vergunningsverlening van milieuvergunningen en stedenbouwkundige vergunningen

¹ VLAREM: Vlaams Reglement betreffende de milieuvergunning

3.2 Voorafgaand aan deze adviesvraag

3.2.1 Historiek dossier “omgevingsvergunning”

De hervorming van de milieu- en stedenbouwkundige vergunning ligt reeds geruime tijd op tafel.

Hieronder volgt een kort overzicht van de verschillende stappen:

Datum	Document	Inhoud
2004	Vertrouwen geven, verantwoordelijkheid nemen. Regeerakkoord Vlaamse Regering 2004-2009 ²	<i>“Op korte termijn zullen we een stap zetten inzake de integratie van de bouw- en milieuvergunning [...]”.</i>
2009	Een daadkrachtig Vlaanderen in beslissende tijden. Voor een vernieuwde, duurzame en warme samenleving. Regeerakkoord Vlaamse Regering 2009-2014 ³	In het regeerakkoord wordt herhaaldelijk gesteld dat de vergunningsprocedures versneld moeten worden. <i>“We zorgen ervoor dat de procedures voor het verkrijgen van vergunningen sneller worden afgerond”.</i> <i>“goede dienstverlening met het sneller verlenen van vergunningen staat centraal...”</i>
2010	Naar een snellere en betere besluitvorming over complexe projecten (Verslag Commissie Berx) ⁴	<i>“Ga stapsgewijs verder met de integratie van de stedenbouwkundige vergunning- en de milieuvergunning, met name voor specifieke projectcategorieën waarvoor het handhaven van beide stelsels weinig meerwaarde biedt.”</i>
	Sneller door Beter (verslag Commissie Sauwens) ⁵	<i>“Invoeren van een ‘unieke vergunning’ naar analogie met Wallonië (voorbeeld: één unieke vergunning voor windmolens): één aanvraag, één openbaar onderzoek, één beslissingsmoment.”</i>
22/07/2011	Startnota omgevingsvergunning	Vastleggen van de hoofdlijnen.
23/12/2011	Conceptnota omgevingsvergunning	Doelstellingen (zie verder) en belangrijkste principes van de omgevingsvergunning.
	Conceptnota permanente milieuvergunning	Doelstellingen en gevolgen van een permanente milieuvergunning en flankerende maatregelen.
24/02/2012	Advies “conceptnota omgevingsvergunning” van SALV, SERV en	De Raden ondersteunen de invoering van de omgevingsvergunning (zie verder).

² De Vlaamse Regering 2004-2009. Vertrouwen geven, verantwoordelijkheid nemen.

³ [Regeerakkoord 2009-2014](#)

⁴ [Naar een snellere en betere besluitvorming over complexe projecten](#). Verslag van de Commissie Investeringsprojecten. Voorzitter Cathy Berx.

⁵ [Voorstel van Resolutie betreffende aanbevelingen aangaande de versnelling van maatschappelijk belangrijke investeringsprojecten: Sneller door Beter](#). Vlaams Parlement, Stuk 395 (2009-2010) nr. 1. 26 februari 2010.

	Minaraad ⁶	
30/03/2012	Advies “conceptnota permanente milieuvergunning” van SALV, SERV en Minaraad ⁷	De conceptnota permanente milieuvergunning roept nog heel wat vragen op (zie verder).
06/06/2012	Addendum aan de conceptnota omgevingsvergunning ⁸	Antwoorden op aanbevelingen van de strategische adviesraden, VVSG en VVP.
20/07/2012	Addendum bij de conceptnota over de invoering van de permanente vergunning	Antwoorden op aanbevelingen van de strategische adviesraden, VVSG en VVP.
19/04/2013	Voorontwerp van decreet betreffende de omgevingsvergunning	

3.2.2 Conceptnota omgevingsvergunning

De conceptnota beschrijft de doelstellingen van de omgevingsvergunning (zie kader).

Vanuit het oogpunt van de initiatiefnemer beoogt de invoering van de omgevingsvergunning:

- *Probleemoplossende (en dus flexibeler) vergunningsprocedures te voorzien met maximaal gebruik van dwingende vervaltermijnen en het vermijden dat de initiatiefnemer in het kader van de realisatie van een bepaald project meermaals dezelfde procedurestappen moet zetten zonder dat dit een meerwaarde heeft. Ongetwijfeld brengt dit een substantiële reductie van de administratieve lasten, tijdswinst en kostenbesparing met zich mee.*
- *Het organiseren van een geïntegreerde adviesverlening, waardoor de initiatiefnemer niet meer geconfronteerd wordt met een overheid die in het kader van hetzelfde project uiteenlopende en in bepaalde gevallen zelfs tegenstrijdige adviezen geeft.*
- *Het leggen van de beslissingsbevoegdheid bij 1 bestuur, waardoor de vergunningsbeslissing over de stedenbouwkundige handelingen en de exploitatie van de inrichting altijd door hetzelfde bestuursniveau gebeurt. Door de vergunningverlenende bevoegdheid op 1 bestuursniveau te leggen wordt uiteraard ook de coherentie van de vergunningverlening gegarandeerd.*

Voor de vergunningverlenende overheid leidt de omgevingsvergunning tot een geïntegreerde advisering, met betrokkenheid van alle relevante disciplines, en gecoördineerde beoordeling en aanpak van de mogelijke gevolgen van een project op omgeving, mens en leefmilieu en dus ook tot efficiënter bestuur.

3.2.3 Voorgaande adviezen

In februari/maart 2012 brachten SALV, SERV en Minaraad twee adviezen uit over de conceptnota omgevingsvergunning en over de conceptnota permanente milieuvergunning. Hieronder worden de belangrijkste principes uit deze adviezen herhaald.

De Raden ondersteunen de invoering van de omgevingsvergunning. De omgevingsvergunning moet toelaten om betere besluiten te nemen, procedures te verbeteren, meer probleemoplossend te

⁶ [Advies conceptnota omgevingsvergunning](#). Minaraad, 1 maart 2012; SERV, 2 maart 2012; SALV, 24 februari 2012.

⁷ [Advies conceptnota permanente milieuvergunning](#). Minaraad, SERV, SALV, 30 maart 2012.

⁸ Addendum aan de conceptnota inzake de invoering van de omgevingsvergunning: antwoorden op aanbevelingen van de strategische adviesraden, VVSG en VVP

werken en om de efficiëntie te verhogen. De Raden merken echter op dat finaal alles afhangt van de wijze waarop de voorstellen in regelgeving zullen worden vertaald en hoe dit nadien op het terrein geïmplementeerd zal worden. Bij het concretiseren van de conceptnota dient er onder andere voldoende aandacht te worden besteed aan inspraak en participatie van burgers/omwonenden en werknemers, het verhogen van de kwaliteit van de besluitvorming en het realiseren van verdere effectiviteits- en efficiëntiewinsten.

De conceptnota permanente milieuvergunning roept nog heel wat vragen op. De manier waarop deze vragen ingevuld worden, bepaalt wat de implicaties op het terrein zullen zijn. In de conceptnota is het nog onduidelijk in hoeverre de voorstellen zullen leiden tot het daadwerkelijk realiseren van de doelstellingen en randvoorwaarden. De Raden menen dat de periodieke evaluaties tot een onwerkbaar situatie zouden kunnen leiden voor de exploitanten en dat de bescherming van het leefmilieu en de informatie- en inspraakmogelijkheden er op achteruit zouden kunnen gaan.

Voer, indien mogelijk, de permanente milieuvergunning en de omgevingsvergunning tegelijk in. Indien snel de nodige maatschappelijke en politieke consensus kan worden gevonden verdient de invoering van de permanente milieuvergunning tegelijk met de invoering van de omgevingsvergunning de voorkeur. De Raden vragen daarom dat de volgende stappen in de besluitvorming duidelijk worden gecommuniceerd en transparant verlopen zodat tijdige inspraak mogelijk is.

3.2.4 *Addenda bij de conceptnota's: antwoorden op aanbevelingen strategische adviesraden, VVSG en VVP⁹*

In twee addenda gaat de Vlaamse Regering in op verschillende punten van de adviezen van SERV, SALV en Minaraad.

Zo wordt met betrekking tot de omgevingsvergunning verduidelijkt: *“Deze nota beoogt bijgevolg geen volledige behandeling van de adviezen van de hogergenoemde organen. Adviezen over andere aspecten zullen behandeld worden op het ogenblik dat de daarmee samenhangende kwesties voor besluitvorming voorliggen”.*

In het addendum bij de conceptnota over de omgevingsvergunning wordt ingegaan op de volgende punten:

- De adviesraden stelden: *“Wat de gesloten lijst van Vlaamse projecten betreft zijn de criteria eerder vaag omschreven.”* In het addendum worden de items en de randvoorwaarden voor de ontwerp-lijst vooropgesteld.
- In het advies stellen de Raden zich vragen over de lokale omgevingsvergunningscommissie. In het addendum wordt deze commissie opgeheven: *“De Vlaamse regering kiest er dan ook voor om de omgevingsvergunningscommissies te organiseren op slechts twee niveaus, namelijk het gewestelijk (GOVC) en het provinciaal niveau (POVC).”*
- Het addendum komt tegemoet aan de bemerking in het advies dat de vergunningsprocedure niet verzaamd mag worden: *“Anderzijds mag de procedure van de omgevingsvergunning voor het bouwen van een woning in woongebied of voor een verandering van de exploitatie zonder bouwkundige ingreep, niet zwaarder zijn dan de huidige procedures.”*
- Het advies merkt op dat er weinig gebruik gemaakt wordt van het vooroverleg. De bestaande mogelijkheid van formeel overleg (de projectvergadering) zal, volgens het addendum, uitgebreid worden in het nieuwe systeem.
- De Raden hadden aandachtspunten en suggesties bij de handhaving. De Vlaamse Regering verduidelijkt de basisvoorwaarden voor een succesvolle handhaving in het addendum.

⁹ VVSG: Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten vzw; VVP: Vereniging Vlaamse Provincies

In het addendum bij de conceptnota over de permanente vergunning wordt ingegaan op de volgende punten:

- Het opzet van de permanente vergunning.
- De gevolgen van de permanente vergunning, zowel voor het leefmilieu als op het vlak van inspraak.
- De frequentie van de periodieke evaluaties.
- De overgangsmaatregelen voor bestaande vergunningen.
- De procesarchitectuur.

3.3 Voorwerp van advies

3.3.1 Documenten

Bij de adviesvraag over het voorontwerp van decreet betreffende de omgevingsvergunning, werden volgende documenten overgemaakt:

- nota aan de leden van de Vlaamse Regering (VR 2013 1904 Doc. 0363/1);
- voorontwerp van decreet (VR 2013 1904 Doc. 0363/2);
- memorie van toelichting bij het voorontwerp van decreet (VR 2013 1904 Doc. 0363/3);
- het Begrotingsakkoord (VR 2013 1904 Doc. 0363/5)
- de Reguleringsimpact analyse (RIA) (VR 2013 1904 Doc. 0363/6);

Het voorontwerp van decreet bestaat uit 351 artikels, onderverdeeld in 11 hoofdstukken.

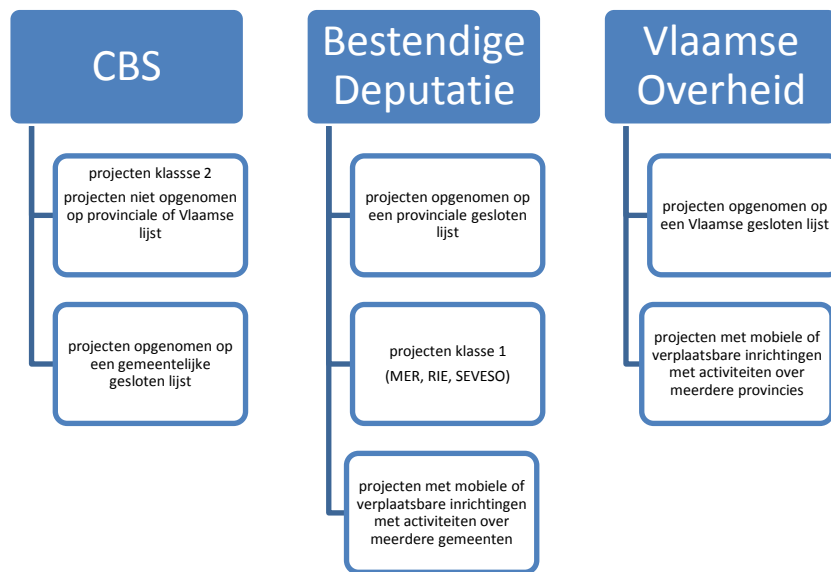
1. Inleidende bepalingen (art. 1-8)

Dit hoofdstuk omvat een aantal definities, de doelstelling, regelt de verhouding tussen vergunning en melding als beide vereist zouden zijn, definieert het begrip 'projectvergadering', en omvat een artikel dat de rechtsbasis vormt voor de inning van retributies.

2. De vergunningsprocedure in eerste administratieve aanleg (art. 9-42)

Dit hoofdstuk verwijst naar de bevoegde overheden voor kennisneming van en beslissing over de vergunningsaanvraag, definieert de omgevingsvergunningscommissie, gaat in op de 2 soorten vergunningsprocedures, bevat de beslissingstermijnen.

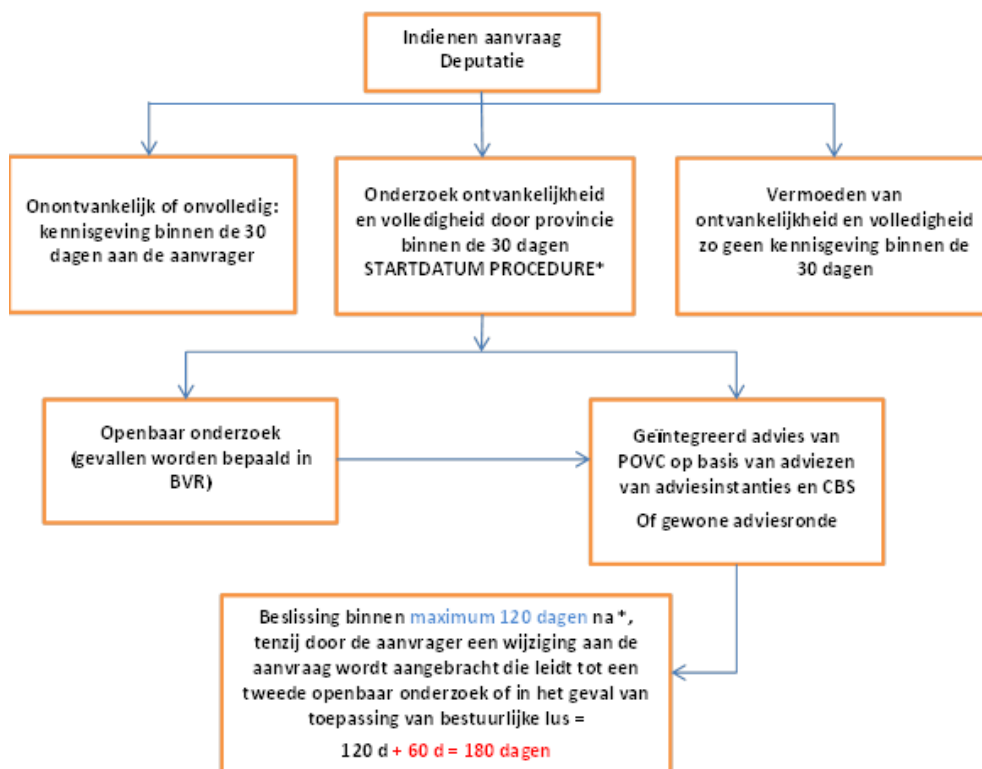
De gemeente (College van Burgemeester en Schepenen) wordt de principieel bevoegde overheid, maar er zijn uitzonderingen. De Bestendige Deputatie krijgt de bevoegdheid over provinciale projecten, mobiele of verplaatsbare inrichtingen en bepaalde projecten die activiteiten omvatten die verspreid zijn over twee of meer gemeenten in de provincie. De Vlaamse Regering is bevoegd voor Vlaamse projecten, mobiele of verplaatsbare inrichtingen en bepaalde projecten die activiteiten omvatten in twee of meer provincies.

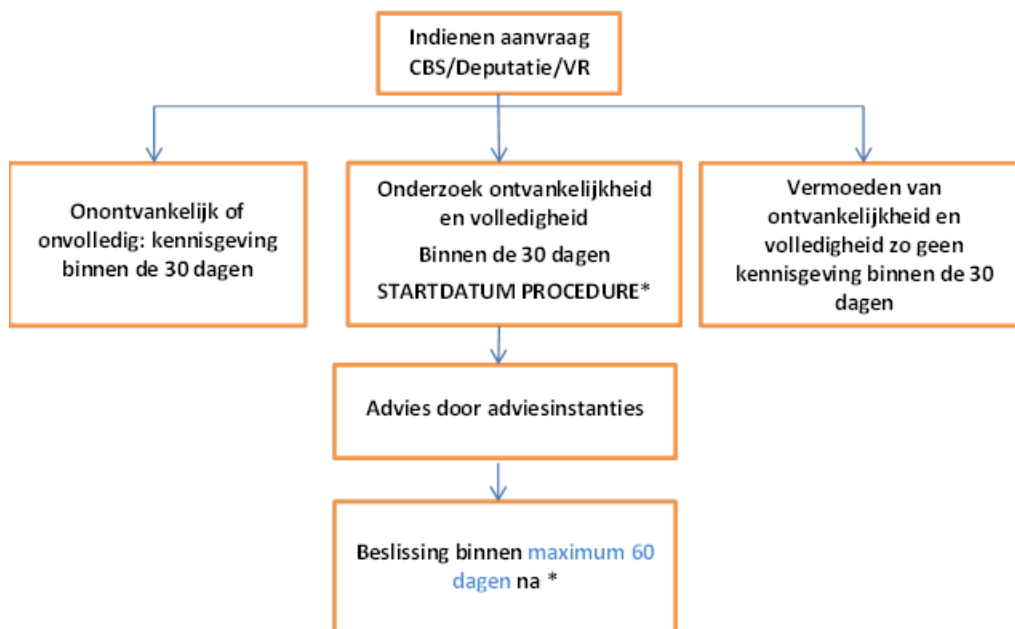
Figuur 2 - vergunningverlenende overheid volgens het decreet omgevingsvergunning

Administratieve vereenvoudiging. Het omgevingsvergunningsdecreet reduceert het aantal vergunningsprocedures tot twee, namelijk een gewone vergunningsprocedure en een vereenvoudigde vergunningsprocedure.

De vergunningsaanvraag wordt bij de bevoegde overheid ingediend. Indien de overheid waar de vergunningsaanvraag werd ingediend, conform artikel 16 van het voorontwerp, vaststelt dat ze niet bevoegd is, stuurt ze de aanvraag onmiddellijk door naar de bevoegde overheid. Een gewone vergunningsprocedure omvat een openbaar onderzoek. Minder omvangrijke projecten met weinig impact op de naaste omgeving, projecten van zeer tijdelijke aard... kunnen via de vereenvoudigde procedure worden vergund binnen een korter tijdsbestek. Het beperkt aantal procedures verhoogt de transparantie van de regelgeving.

Figuur 3 - schematische voorstelling van de gewone procedure (bron: presentatie hoorzitting 03/05/2013)

Figuur 4 - schematische voorstelling van de vereenvoudigde procedure (bron: presentatie hoorzitting 03/05/2013)

3. De vergunningsprocedure in laatste administratieve aanleg (art. 43-58)

Hier wordt de beroepsprocedure beschreven.

4. Duur van de omgevingsvergunning (art. 59-61)

Dit hoofdstuk geeft bijzondere bepalingen weer voor omgevingsvergunningen van bepaalde duur,

5. Kenmerken van de omgevingsvergunning (art. 62-72)

In hoofdstuk 5 worden de voorwaarden en lasten van een omgevingsvergunning verduidelijkt, wordt verwezen naar het zakelijk karakter van de omgevingsvergunning en wordt een Afdelingen over 'fasering' en 'Regularisatievergunningen' opgenomen.

6. Het bijstellen van de omgevingsvergunning (art. 73-79)

Hier kunnen de in de omgevingsvergunning opgelegde milieuvoorwaarden en het voorwerp of, duur wat betreft de exploitatie worden bijgesteld.

7. Schorsing of opheffing van de omgevingsvergunning (art. 80-86)

8. Verval en afstand van de omgevingsvergunning (art. 87-92)

9. Meldingen (art. 93-100)

Naast algemene bepalingen worden meldingsprocedures beschreven, wordt ingegaan op de kenmerken van de melding.

10. Wijzigingsbepalingen (art. 101-341)

Via dit hoofdstuk worden 25 wetten en decreten gewijzigd:

- Art. 101 brengt wijzigingen aan in de wet van 28 december 1964 betreffende de bestrijding van de luchtverontreiniging;
- Art. 102-107 brengt wijzigingen aan in de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging;
- Art. 108-109 brengt wijzigingen aan in de wet van 18 juli 1973 betreffende de bestrijding van geluidshinder;
- Art. 110-117 brengt wijzigingen aan in het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten;
- Art. 118-120 brengt wijzigingen aan in het Bosdecreet van 13 juni 1990;
- Art. 121-122 brengt wijzigingen aan in het decreet van 14 juli 1993 tot oprichting van het Grindfonds en tot regeling van de grindwinning;
- Art. 123-196 brengt wijzigingen aan in het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid;
 - Art. 123-150 brengt wijzigingen aan in afdeling 8 "Wijzigingen van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid".
 - Art. 151-196 worden opgenomen in een nieuwe titel VII "Exploitatie van inrichtingen en activiteiten en erkende personen".
- Art. 197 brengt wijzigingen aan in het decreet van 19 april 1995 houdende maatregelen ter bestrijding en voorkoming van leegstand en verwaarlozing van bedrijfsruimten;
- Art. 198-199 brengt wijzigingen aan in het decreet van 22 december 1995 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1996;
- Art. 200 brengt wijzigingen aan in het decreet van 16 april 1996 betreffende de landschapszorg;

- Art. 201 brengt wijzigingen aan in het decreet van 15 juli 1997 houdende de Vlaamse Wooncode;
- Art. 202 brengt wijzigingen aan in het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu;
- Art. 203 brengt wijzigingen aan in het decreet van 24 mei 2002 betreffende water bestemd voor menselijke aanwending;
- Art. 204 brengt wijzigingen aan in het decreet van 4 april 2003 betreffende de oppervlaktedelfstoffen;
- Art. 205-206 brengt wijzigingen aan in het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid;
- Art. 207 brengt wijzigingen aan in het decreet van 7 juli 2006 betreffende de inhaalbeweging voor schoolinfrastructuur;
- Art. 208-222 brengt wijzigingen aan in het decreet van 27 oktober 2006 betreffende de bodemsanering en de bodembescherming;
- Art. 223-224 brengt wijzigingen aan in het Mestdecreet van 22 december 2006;
- Art. 225 brengt wijzigingen aan in het decreet van 30 maart 2007 betreffende de Brownfieldconvenanten;
- Art. 226-227 brengt wijzigingen aan in het decreet van 10 juli 2008 betreffende het toeristische logies;
- Art. 228-246 brengt wijzigingen aan in het decreet van 27 maart 2009 betreffende het grond- en pandenbeleid;
- Art. 247-252 brengt wijzigingen aan in het decreet van 8 mei 2009 houdende vaststelling en realisatie van de rooilijnen;
- Art. 253-256 brengt wijzigingen aan in het Energiedecreet van 8 mei 2009;
- Art. 257-334 brengt wijzigingen aan in de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening;
- Art. 335-341 brengt wijzigingen aan in het decreet van 23 december 2011 betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen;

11. Slotbepalingen (art. 342-351)

Dit hoofdstuk omvat een opheffingsbepaling en overgangsmaatregelen voor het decreet milieuvergunningen, voorwaarden waardoor de bestaande milieuvergunning wordt geacht voor onbepaalde duur te zijn verleend, overgangsmaatregelen voor vergunningen met toepassing van de Codex Ruimtelijke Ordening en 2 artikels betreffende de uitvoering en inwerkingtreding van het decreet.

Hoofdstuk	Artikels	Omschrijving
1. Inleidende bepalingen	1-8	Beschrijving van de vergunningsprocedure.
2. De vergunningsprocedure in eerste administratieve aanleg	9-42	
3. De vergunningsprocedure in laatste administratieve aanleg	43-58	
4. Duur van de omgevingsvergunning	59-61	
5. Kenmerken van de omgevingsvergunning	62-72	
6. Het bijstellen van de omgevingsvergunning	73-79	
7. Schorsing of opheffing van de omgevingsvergunning.	80-86	
8. Verval en afstand van de omgevingsvergunning	87-92	
9. Meldingen	93-100	
10. Wijzigingsbepalingen	101-122 197-256 335-341	Aanpassingen in verschillende wetten en decreten
	123-150	Wijzigingen in afdeling 8 van het DABM
	151-196	Toevoegen van een titel VII in het DABM
	257-334	Wijzigingen in de codex ruimtelijke ordening
11. Slotbepalingen	342-351	o.a. afschaffing van het Milieuvergunningsdecreet

Figuur 5 - schematische voorstelling van de structuur van het decreet

3.3.2 Doelstelling van het ontwerpdecreet

Het voorliggende voorontwerp van decreet vormt volgens de nota aan de Vlaamse Regering het verlengstuk van de startnota, de conceptnota's en de daarop volgende addenda. Het decreet beoogt in wezen *een procedureel kaderdecreet te scheppen voor een geïntegreerde vergunningsprocedure waarin zowel stedenbouwkundige als de milieuaspecten van een voorgenomen project beoordeeld worden als een geïntegreerde vergunningsprocedure.*

In de memorie van toelichting bij het voorontwerp wordt verduidelijkt dat het voorontwerp zal worden toegepast voor projecten die vergunnings- of meldingsplichtig zijn met toepassing van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening en het Milieuvergunningsdecreet, met name voor de uitvoering van stedenbouwkundige handelingen, de exploitatie van ingedeelde inrichtingen en activiteiten en het verkavelen van gronden. Daarnaast integreert het decreet bij de 2de principiële goedkeuring de behandeling en beoordeling van een milieueffectenrapport en een omgevingsveiligheidsrapport.

De doelstelling van het ontwerp decreet bestaat volgens de nota aan de leden van de Vlaamse Regering erin *een geïntegreerde vergunning tot stand te brengen, genaamd de omgevingsvergunning, waarin in deze fase zowel de milieuvergunning (of melding) als de stedenbouwkundige vergunning (of melding) als de verkavelingsvergunning geïntegreerd worden.*

3.3.3 De krachtlijnen van het voorontwerp van decreet¹⁰

Geïntegreerde vergunningsverlening. Integratie maakt het mogelijk dat de ondernemer op basis van één vergunningsaanvraag, één openbaar onderzoek en één adviesronde een vergunning bekomt die toelating geeft zowel de stedenbouwkundige handeling uit te voeren als de ingedeelde inrichting te exploiteren. Het laten wegvallen van de verschillende procedures kan volgens de nota aan de leden van de Vlaamse Regering voor de realisatie van de projecten *een substantiële tijdswinst opleveren.*

¹⁰ Volgens de nota aan de leden van de Vlaamse Regering

Voorts houdt de geïntegreerde vergunningsprocedure voor de vergunningsaanvrager een *substantiële reductie van de administratieve lasten* in en worden tegenstrijdige beslissingen vermeden. De overheid zal zich in de toekomst met één stem uitspreken over de toelaatbaarheid van zowel de milieu- als stedenbouwkundige aspecten van een project.

Omgevingsvergunning van onbepaalde duur.

Het voorontwerp van decreet laat toe dat de omgevingsvergunning voor de exploitatie van ingedeelde inrichtingen of activiteiten voor onbepaalde duur geldig is. Volgens de nota aan de Vlaamse Regering zijn hieraan een aantal voordelen verbonden. Bij een omgevingsvergunning van onbepaalde duur vervallen de kosten die gepaard gaan met het indienen van een (her)vergunningsaanvraag, ervaart de exploitant of de vergunningshouder een grotere rechtszekerheid en moet niet systematisch rekening houden met de eindigheid van zijn vergunning.

Om te garanderen dat door de omgevingsvergunning van onbepaalde duur geen afbreuk wordt gedaan aan de bescherming van de mens en het milieu en dat de inspraak van de bevolking gewaarborgd kan blijven, zal de vergunning gepaard gaan met een aantal *flankerende maatregelen*. Enerzijds wordt de exploitatie volgens de nota aan de Vlaamse Regering aan evaluaties onderworpen, met name :

-de specifieke evaluatie, te organiseren naar aanleiding van nieuwe Best Beschikbare Technieken (BBT), BBT-conclusies en actie- en uitvoeringsprogramma's van de Vlaamse regering voor wat betreft de noodzaak tot het bijstellen van de milieuvoorwaarden;

-de integrale periodieke evaluatie voorbehouden voor bedrijven met GPBV¹¹-installaties die onder de toepassing van de IED-richtlijn (RIE, red.)¹² vallen, voor wat betreft de noodzaak tot het bijstellen van de milieuvoorwaarden;

Anderzijds wordt op het einde van elke exploitatieperiode van 20 jaar aan het betrokken publiek en de adviesinstanties de kans gegeven hun opmerkingen te formuleren over de verdere evaluatie van de ingedeelde inrichting of activiteit. Deze procedure kan leiden tot een wijziging van de milieuvoorwaarden, het beperken van het voorwerp of de duur van de omgevingsvergunning.

Overleg en administratieve lus

Facultatief vooroverleg wordt door het decreet mogelijk onder de vorm van een projectvergadering. Dit is een verruiming t.o.v. de huidige situatie waar de projectvergadering enkel mogelijk is bij stedenbouwkundige vergunningen¹³. Er wordt ook een administratieve lus mogelijk gemaakt waarbij het aan de vergunningsaanvrager wordt toegestaan om mits akkoord van de bevoegde vergunningsverlener en na openbaar onderzoek of tijdens de administratieve beroepsprocedure nog beperkte wijzigingen aan de vergunningsaanvraag aan te brengen.

Kwalitatieve vergunningsverlening

Het decreet wil de advisering van complexe en omvangrijke projecten via provinciale (klasse 1 en provinciale gesloten lijst, eventueel aangevuld met complexe projecten van klasse 2) en gewestelijke omgevingsvergunningscommissies (Vlaamse gesloten lijst) laten verlopen en zo de manier van werken bestendigen van de milieuvergunningsprocedure waar een milieuvergunningscommissie werd ingeschakeld en heeft bijgedragen tot een kwaliteitsvollere vergunningsverlening.

¹¹ GPBV = Geïntegreerde Preventie en Bestrijding van Verontreiniging. Engels: IPPC = Integrated Pollution Prevention and Control

¹² RIE = Richtlijn Industriële Emissies. Engels: IED = Industrial Emissions Directive.

¹³ initiatiefnemers van bouwprojecten kunnen bij een projectvergadering ook het bestuursorgaan bevoegd voor het verlenen van de milieuvergunning betrekken

Via een besluit van de Vlaamse Regering zal bepaald worden welke projecten aan het advies van de omgevingsvergunningscommissies worden onderworpen. Daarbij zal rekening gehouden worden met de bestuurlijke capaciteit van de gemeenten.

4 Advies

4.1 Algemene appreciatie

[1] De Raad meent dat de omgevingsvergunning van onbepaalde duur kansen biedt voor een verlaging van administratieve lasten en kosten, voor een meer coherente vergunningsverlening en voor meer rechtszekerheid. Door de integratie van de stedenbouwkundige en milieuvergunning in één vergunning van onbepaalde duur moet er slechts één aanvraagdossier worden ingediend, is er één openbaar onderzoek nodig en komt er één beoordeling.

De stedenbouwkundige vergunning wordt nu reeds in bijna alle gevallen voor onbepaalde duur afgeleverd, terwijl de milieuvergunning altijd beperkt wordt in de tijd. Zo kan een milieuvergunning maximaal voor 20 jaar worden verleend. De tijdelijkheid van de milieuvergunning is de verklaring voor het bestaan van een hervergunningsprocedure. De opmaak van het dossier bij een hervergunning vergt heel wat werk en gaat gepaard met aanzienlijke kosten. Bij de integratie van de milieuvergunning wordt de looptijd gelijkgeschakeld zodat omgevingsvergunningen van onbeperkte duur worden afgeleverd. Dat leidt in se tot een vermindering van de administratieve lasten en kosten voor zowel de initiatiefnemer als – op termijn – de overheid(sdiensten).

De SALV, met uitzondering van Natuurpunt (confer. minderheidsstandpunt punten 9 en 10 in dit advies), is van mening dat daarnaast een omgevingsvergunning van onbepaalde duur de rechts- en bestaanszekerheid van de land- en tuinbouwbedrijven verhoogt t.o.v. de huidige situatie.

[2] Het voorgestelde evaluatiesysteem heeft de potentie om de belangen in evenwicht te houden.

De SALV is er zich van bewust dat het permanent karakter van de omgevingsvergunning geen afbreuk mag doen aan de bescherming van mens en leefmilieu. Het in het voorontwerp van decreet uitgewerkte evaluatiesysteem moet in dit perspectief worden gezien en moet volgens de Raad de balans tussen de belangen van de initiatiefnemer (namelijk een verhogen van de rechts- en bestaanszekerheid en een vermindering van de administratieve lasten en kosten) enerzijds en de bescherming van mens en leefmilieu anderzijds, met elkaar in evenwicht brengen. De Raad vindt het belangrijk dat de decretaal verankerde uitgangspunten in de praktijk worden gerealiseerd en dat het geheel van de evaluaties op een flexibele en transparante wijze wordt geprogrammeerd.

Het ‘voortschrijdend meerjarenprogramma’¹⁴ is het centrale instrument voor de organisatie van de evaluaties waarbij een slimme programmatie van groot belang is. De evaluaties moeten immers niet per deelaspect los van elkaar gebeuren, maar eerder planmatig zodat o.m. afstemming tussen de verschillende administraties wordt gegarandeerd. Daarbij is het belangrijk dat de criteria en parameters die door de bevoegde instanties (bijvoorbeeld de gemeenten) worden gebruikt transparant en uniform zijn. De transparantie en de uniformiteit kan volgens de SALV worden verhoogd door de Vlaamse Overheid en/of de provincies een rol te laten spelen bij het opstellen van dergelijke meerjarenprogramma’s, bijvoorbeeld door een werkwijze en format uit te werken. Een dergelijke werkwijze zou ook de steden en gemeenten kunnen ontlasten.

De Raad wijst er ook op dat de opbouw van het voortschrijdend meerjarenprogramma moet vermijden dat land- en tuinbouwers worden geconfronteerd met een permanente evaluatiedruk. Zo

¹⁴ Memorie van Toelichting, pg 54: *Het voortschrijdend meerjarenprogramma beoogt de evaluaties op een transparante en efficiënte wijze te organiseren. Het heeft een dynamisch karakter doordat het jaarlijks wordt geactualiseerd en bijgesteld waar nodig.*

is onder meer afstemming tussen evaluaties en inspecties, met respect voor de finaliteit van elk, noodzakelijk.

Het voorontwerp van decreet bepaalt dat relevante informatie in verband met een evaluatie kan worden opgevraagd. De SALV merkt hierbij op dat daarbij vermeden moet worden dat informatie wordt opgevraagd die de betrokken overheden reeds tot hun beschikking hebben.

Tot slot mag het evaluatiesysteem geen aanleiding geven tot de opmaak van lijvige dossiers door de exploitant waardoor de voordelen die gepaard gaan met de introductie van de omgevingsvergunning van onbepaalde duur mogelijk weliswaar deels of geheel teniet worden gedaan.

4.2 Bespreking van enkele hoofdstukken uit het decreet

4.2.1 Hoofdstuk 2: de vergunningsprocedure in eerste administratieve aanleg

[3] Werk een goed traject uit voor de gemeenten. De Raad vindt het belangrijk dat een goed traject wordt uitgewerkt voor de gemeenten om zo te garanderen dat de gemeenten de taken die van hen worden verwacht in het kader van de introductie van de omgevingsvergunning, zowel op het vlak van de vergunningverlening als op het vlak van de evaluaties, kunnen opnemen. In de nota aan de Vlaamse Regering wordt hieraan ook de nodige aandacht besteed. Tevens wordt gesteld: *“Voor het uitoefenen van bijkomende taken zullen de gemeenten niet aan hun lot worden overgelaten.”* De Raad vindt het belangrijk dat de gemeenten kwalitatieve vergunningen afleveren op basis van een integrale beoordeling en goed en voldoende ondersteund worden. De Raad vraagt in dit kader ook de nodige aandacht opdat alle gemeenten over voldoende middelen zouden beschikken om de bijkomende (beslissings)bevoegdheden conform de doelstelling van het decreet uit te kunnen voeren.

[4] Tijdswinst wordt gerealiseerd door de integratie van de twee vergunningen. In de memorie van toelichting bij het voorontwerp staat vermeld *het wegvallen van verschillende procedures kan voor de realisatie van complexe projecten een substantiële tijdswinst opleveren.*

Bij projecten waarbij zowel een stedenbouwkundige als een milieuvergunning vereist is, wordt, door de integratie in één procedure, een substantiële tijdswinst gerealiseerd.

Voor wat betreft de huidige milieuvergunning¹⁵ beslist de Bestendige Deputatie voor Klasse 1-aanvragen binnen een termijn van 4 maanden na indiening van de aanvraag. Het CBS beslist binnen een termijn van 105 dagen als het gaat om een beslissing voor Klasse 2-vergunningsaanvragen. In goed gemotiveerde omstandigheden kan de termijn maximaal met de helft worden verlengd¹⁶.

De aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning wordt behandeld door de gemeente, waarbij ook rekening wordt gehouden met eventuele bezwaren, bijkomende adviezen, voorschriften van gewestplan, mogelijke hinder voor de buurt. Het College van Burgemeester en Schepenen neemt over de vergunningsaanvraag een beslissing binnen een termijn van 75 dagen (als het gaat om aanvragen gelegen binnen een ontvoogde gemeente, indien er geen openbaar onderzoek nodig is en als de aanvraag niet is samengevoegd met een milieuvergunningsaanvraag). In de andere gevallen is de termijn 105 dagen.¹⁷

De Raad merkt op dat bij aanvragen die nu enkel betrekking hebben op stedenbouwkundige vergunningen, de termijn naargelang de aanvraag wordt behandeld via de gewone of de vereenvoudigde procedure, verlengt of verkort. Voor de meeste landbouwdossiers is er echter een

¹⁵ Artikel 9 Decreet Vlaamse Regering van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning

¹⁶ Uitzondering: beslissingen door het CBS in eerste aanleg over klasse-2 aanvragen

¹⁷ Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, Titel 4 Vergunningenbeleid, Afdeling 1 Algemene bepalingen, artikel 4.7.18 §1

merkbare tijdswinst wegens de integratie van de stedenbouwkundige en de milieuvergunning . Het is volgens de Raad dan ook vooral deze integratie die voor substantiële tijdswinst zorgt.

Onderstaande tabel geeft de beslissingstermijnen weer bij een ontvankelijk dossier in eerste aanleg voor de bevoegde instanties in geval van een milieuvergunning, stedenbouwkundige vergunning en omgevingsvergunning.

Tabel 1 - proceduretermijnen van de bevoegde instanties in eerste aanleg voor afleveren van een milieuvergunning, een stedenbouwkundige vergunning en een omgevingsvergunning.

	Milieuvergunning (aantal dagen)	Stedenbouwkundige vergunning (aantal dagen)	OMGV (aantal dagen)	OMGV Vereenvoudigd (aantal dagen)
Bevoegde instantie: CBS	105	75 105	105 (+60) 120 (+60)	60
Bevoegde instantie: Bestendige Deputatie	4 maanden, verlengbaar met 2 maanden		105 (+60) 120 (+60)	60
Bevoegde instantie: Vlaamse Regering			105 (+60) 120 (+60)	60

[5] Een integrale benadering ligt niet altijd voor de hand. De Raad is van mening dat het verlenen van één unieke omgevingsvergunning voor een aantal gemengde projecten de adviesverlenende instanties en de vergunningverlenende overheid voor ernstige uitdagingen zal plaatsen. Zo zijn de goede ruimtelijke ordening en de milieudoelstellingen niet altijd gemakkelijk te verzoenen. In sommige landbouwdossiers leidt dit tot een patstelling waarbij vanuit stedenbouwkundig perspectief verwacht wordt aansluiting te zoeken bij bestaande bebouwing (dorpskern etc.), terwijl vanuit milieuperspectief (o.m. afstandsregels in Vlareme) verwacht wordt de hinder zoveel mogelijk te beperken en dus eerder op ruime afstand van bewoning te exploiteren. De integrale benadering van een aanvraagdossier is dan ook cruciaal om de juiste afwegingen te kunnen maken rekening houdend met beide perspectieven en om te vermijden dat men te gemakkelijk zou overgaan tot een weigering van de vergunningsaanvraag. Dit vereist volgens de SALV een oplossingsgerichte en flexibele benadering van de overheid waarbij men bereid is de aanvraag vanuit een breder perspectief dan uitsluitend het “eigen” beleidsdomein te onderzoeken. Vanuit die optiek is het belang van een integraal advies niet te onderschatten . Ook het voortraject kan hierbij een belangrijk hulpmiddel zijn en het gebruik ervan wordt daarom ook door de Raad ondersteund. De Raad vindt het wel belangrijk dat het daarbij om een informele procedure gaat zoals nu voorzien in het voorontwerp van decreet.

[6] Een integraal advies om de besluitvorming te ondersteunen. De Raad stelt vast dat in de conceptnota een integraal advies voorzien was voor alle projecten. In het voorontwerp wordt dat integraal advies enkel voorzien voor klasse 1 en 2A projecten. Voor projecten die nu ingedeeld zijn in klasse 2 krijgt de gemeente een afzonderlijk advies van verschillende adviesverlenende instanties. Dit kan het nemen van een integrale beslissing bemoeilijken.

De Raad vraagt dan ook om via de uitvoeringsbesluiten te verzekeren dat complexe projecten (waarbij de complexiteit o.m. ook betrekking kan hebben op de in punt 5 vermelde problematiek)

integraal geadviseerd kunnen worden. De Raad vraagt daarbij ook rekening te houden met de wensen van de gemeente en de vergunningsaanvrager. Indien de aanvrager of de gemeente het opportuun of wenselijk achten om een integraal advies te bekomen, zou dit volgens de Raad moeten kunnen voorzien worden. Wat het integraal advies zelf betreft, verwacht de SALV, conform met de eerder aangehaalde integrale benadering, dat een dergelijk advies meer is dan een loutere synthese van de adviezen van de betrokken adviesinstanties. Binnen de Omgevingsvergunningscommissie gaan de betrokken adviesverlenende instanties met elkaar in dialoog om vanuit een integrale benadering te streven naar een oplossingsgericht advies.

4.2.2 Hoofdstuk 4: Duur van de omgevingsvergunning

[7] Waarborg de onbepaalde duur van de omgevingsvergunning. In algemene zin geldt de omgevingsvergunning voor onbepaalde duur. Van deze algemene regel kan door de vergunningverlenende overheid worden afgeweken door in bepaalde gevallen een omgevingsvergunning geheel of gedeeltelijk voor bepaalde duur te verlenen. Deze 9 gevallen worden in artikel 59 in het voorontwerp van decreet limitatief opgesomd.

De SALV ondersteunt het principe van de omgevingsvergunning van onbepaalde duur en de decretale verankering van gevallen waarin vergunning van onbepaalde duur verleend kunnen worden. Om de land- en tuinbouwers rechtszekerheid en transparantie te bieden en uniformiteit te garanderen tussen de verschillende vergunningverlenende overheden, is het decretaal verankeren van de uitzonderingsmogelijkheden op de onbeperkte duur van de vergunning een noodzakelijke stap om te vermijden dat het principe van de vergunning van onbepaalde duur wordt uitgehouden.

Voor de SALV moet vermeden worden dat vergunningen ten onrechte worden beperkt in tijd wanneer het beoogde resultaat bekomen kan worden door een bijstelling van de vergunningsvoorwaarden. Daarbij wordt opgemerkt dat de vergunningsverlener hiervoor over een uitgebreide gamma van maatregelen beschikt: het evaluatiesysteem, de rechtstreekse doorwerking van de algemene en sectorale milieuvoorwaarden, de bestuurlijke maatregelen, artikel 75 van het voorontwerp van decreet, de mogelijkheden tot schorsing, opheffing en zelfs stopzetting van de vergunning...

Minderheidsstandpunt Natuurpunt:

In vergelijking met de huidige situatie, betekent de keuze voor een gesloten textuur, een sterke beperking van de discretionaire beoordelingsbevoegdheid van de vergunningverlenende overheid. Hierbij moet immers in rekening gebracht worden dat de vergunningverlenende overheid, eens ze een vergunning heeft verleend, niet meer op eigen initiatief kan raken aan het voorwerp of de duur van de omgevingsvergunning. De vergunningverlenende overheid zal doorgaans dus de keuze moeten maken tussen het verlenen van een vergunning voor onbepaalde duur, waarvan ze daarna het voorwerp en de duur niet meer op eigen initiatief kan wijzigen, of het weigeren van de vergunningsaanvraag. Natuurpunt vraagt daarom om de gesloten lijst van in de tijd beperkte projecten te verbreden in functie van de milieukwaliteitsnormen.

4.2.3 Hoofdstuk 6: Het bijstellen van de omgevingsvergunning

[8] Werk een laagdrempelige procedure uit voor het stopzetten van rubrieken. Voor iedere vergunningsplichtige activiteit / rubriek moet momenteel in principe een milieuvergunning worden aangevraagd. In de praktijk worden de verschillende rubrieken opgenomen in één (milieu)vergunningsaanvraag. Een vergunde rubriek vervalt op zeker ogenblik van rechtswege¹⁸. De

¹⁸ Artikel 28 decreet van de Vlaamse regering van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning

hervergunningsprocedure is vaak aanleiding om de buiten gebruik gestelde installaties te laten schrappen uit de milieuvergunning. Nu de omgevingsvergunning voor onbepaalde duur zal gelden, is volgens de Raad een eenvoudige meldingsprocedure nodig die de aanvrager toelaat om op een laagdrempelige wijze en tegen een geringe kost bepaalde buiten gebruik gestelde installaties of 'niet langer uitgevoerde activiteiten' te laten schrappen uit de gecoördineerde vergunning.

Een praktijkvoorbeeld

Bij het buiten gebruik stellen van een grondwaterwinning, moet je een formulier 'Melding van de buitengebruikstelling van een grondwaterwinning voor grootverbruikers' indienen bij de VMM. Hierbij wordt een bewijs van schrapping uit de vergunning, verleend door de gemeente/provincie, gevraagd. Het is echter niet duidelijk via welke procedure een gemeente een dergelijk bewijs aflevert. In sommige gemeenten gebeurt dit via de procedure 'mededeling kleine veranderingen', in andere volstaat een aangetekende brief....

Om dergelijke onduidelijkheden te voorkomen is volgens de Raad een eenvoudige meldingsprocedure nodig die de aanvrager toelaat om op een laagdrempelige wijze en tegen een geringe kost bepaalde buiten gebruik gestelde installaties of 'niet langer uitgevoerde activiteiten' te laten schrappen uit de gecoördineerde vergunning.

4.2.4 Hoofdstuk 10: Wijzigingsbepalingen

[9] De Raad is tevreden dat bij een "hervergunning" van een bedrijf of een omzetting geen project-MER of passende beoordeling meer nodig is.

Artikel 139

Artikel 4.3.2, § 2, tweede lid van het DABM bepaalt: *"Die verplichting geldt ook indien wegens het verstrijken van de lopende vergunning van het project een nieuwe vergunning moet worden aangevraagd."*

Artikel 139 van het voorliggende voorontwerp van decreet vervangt dit lid door *"Voor de loutere hervergunning en de omzetting, respectievelijk vermeld in artikel 61 en 346 van het decreet van [...] betreffende de omgevingsvergunning, moet noch een project-m.e.r.-screeningsnota noch een project-MER opgemaakt worden tenzij de loutere hervergunning of de omzetting betrekking heeft op activiteiten die fysieke ingrepen in het leefmilieu tot gevolg hebben."*

De SALV stelt vast dat deze verplichting niet geschrapt werd in §§ 1 en 2bis van artikel 4.3.2 van het DABM en vraagt om te onderzoeken wat hiervan de reden is. De raad meent dat de toelichting die in de memorie van toelichting wordt gegeven m.b.t. de wijziging van artikel 4.3.2, § 2, tweede lid van het DABM ook opgaat voor de andere §§.

Artikel 202

Artikel 36 ter §3 van het decreet van 19 juli 2002 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu bepaalt dat *"De verplichting tot het uitvoeren van een passende beoordeling geldt ook indien wegens het verstrijken van de lopende vergunning van de vergunningsplichtige activiteit een nieuwe vergunning moet worden aangevraagd."*

Artikel 202 van het voorliggende voorontwerp van decreet vervangt dit lid door *"Voor de loutere hervergunning of omzetting krachtens artikel 346 van het Omgevingsvergunningsdecreet moet geen passende beoordeling uitgevoerd worden, tenzij deze loutere hervergunning of de omzetting betrekking heeft op activiteiten die fysieke ingrepen op het leefmilieu vereisen."*

In afwijking van het eerste lid moet wel een passende beoordeling uitgevoerd worden indien de administratie bevoegd voor het natuurbehoud in het kader van een omzetting krachtens artikel 346

van het Omgevingsvergunningsdecreet, ambtshalve of op gemotiveerd verzoek van het betrokken publiek, oordeelt dat er geen passende beoordeling werd uitgevoerd en dat er significante effecten te verwachten zijn voor een SBZ. Indien in het kader van een milieuvergunning waarvan de omzetting krachtens artikel 346 van het Omgevingsvergunningsdecreet wordt gevraagd, een passende beoordeling werd uitgevoerd of een advies van de administratie bevoegd voor natuurbehoud is verleend, is voldaan aan de verplichtingen van artikel 36 ter decreet natuurbehoud".

Conclusie

De wijzigingen m.b.t. de project-MER en m.b.t. de passende beoordeling leiden er toe dat een project-m.e.r.-screeningsnota, project-MER of passende beoordeling niet langer noodzakelijk zijn wanneer het vergunningsplichtige project niet gepaard gaat met werken of ingrepen die de materiële toestand van de plaats veranderen. Dit betekent volgens Europees recht bijvoorbeeld dat een loutere "hervergunning" van een varkensstal die project-MER-plichtig is of onder het toepassingsgebied van de passende beoordeling valt, geen project-MER of passende beoordeling meer behoeft¹⁹. De SALV vindt het positief dat Vlaanderen het toepassingsgebied van de project-MER regelgeving en de passende beoordeling afstemt op wat Europeesrechtelijk verplicht is en dus projecten die vanuit Europeesrechtelijk standpunt niet onderworpen moeten worden aan een project-MER of passende beoordeling ook in Vlaanderen niet langer onderworpen worden aan deze kostelijke en tijdrovende procedures. Deze aanpassingen dragen bij tot de creatie van een gelijk speelveld voor de land- en tuinbouwbedrijven in de lidstaten van de Europese Unie.

De SALV merkt hier ook op dat de vergunningverlenende overheid over een uitgebreid gamma van maatregelen blijft beschikken om de vergunning bij te stellen: het evaluatiesysteem, de rechtstreekse doorwerking van de algemene en sectorale milieuvoorwaarden, de bestuurlijke maatregelen, artikel 75 van het ontwerpdecreet, de mogelijkheden tot schorsing, opheffing en zelfs stopzetting van de vergunning... (zie ook punt 7).

Minderheidsstandpunt Natuurpunt:

Natuurpunt kan niet akkoord gaan met artikels 139 en 202 van het ontwerpdecreet die bepalen dat er bij een hervergunning geen project-MER of passende beoordeling moet worden uitgevoerd tenzij deze hervergunning betrekking heeft op activiteiten die fysieke ingrepen in het leefmilieu vereisen. Ten opzicht van de huidige situatie en vanuit milieutechnisch oogpunt, is dit een stap achteruit. Gelet op de problematische staat van instandhouding van het Natura 2000 netwerk, dient de huidige toepassing minstens behouden. De vrijstelling van een passende beoordeling is volgens Natuurpunt ook vanuit juridisch oogpunt problematisch. Sinds de aflevering van de initiële milieuvergunning zijn de omstandigheden en technieken mogelijk dermate veranderd dat de omgevingskwaliteit opnieuw geëvalueerd moet worden volgens de huidige geldende kwaliteitsnormen en de inplanting opnieuw getoetst moet worden aan alle geldende (eventueel nieuwe) regelgeving.

4.2.5 Hoofdstuk 11: Slotbepalingen

[10] De SALV ondersteunt de uitgewerkte omzettingsregeling die toelaat dat bedrijven die beschikken over een recent verleende milieuvergunning via een vereenvoudigde procedure de overstap kunnen maken naar de omgevingsvergunning.

¹⁹ Kluwer tijdschrift voor milieurecht : 2011/5, Recente rechtspraak van het Hof van Justitie met betrekking tot de Habitatrichtlijn. Hendrik Schoukens, citeert een uitspraak van het Hof (arrest 17 maart 2011) op pg 513 "de loutere vernieuwing van een bestaande vergunning voor de exploitatie van een vliegveld, zonder dat er sprake is van werken of ingrepen die de materiële toestand van de plaats veranderen, vallen buiten de reikwijdte van het begrip 'project'.

In artikel 346,§1, van het voorontwerp van decreet wordt bepaald dat milieuvergunningen die werden aangevraagd vanaf 10 september 2002²⁰ en verleend voor een termijn van twintig jaar geacht worden voor onbepaalde duur verleend te zijn als voldaan wordt aan drie voorwaarden:

1° Tussen de achtenveertig en zesendertig maanden voor het verstrijken van de vergunningstermijn deelt de vergunningshouder of exploitant aan de bevoegde overheid, vermeld in artikel 9, per beveiligde zending mee dat hij van de regeling, vermeld in deze paragraaf, toepassing wil maken;

2° Het betrokken publiek of de adviesinstantie, aangewezen krachtens artikel 18 of 34, dient geen gemotiveerd bezwaar in tijdens het openbaar onderzoek respectievelijk tijdens een termijn van dertig dagen die volgt op de eerste dag na de datum van mededeling, vermeld in punt 1°, door de bevoegde overheid naar het betrokken publiek of de adviesinstantie is gestuurd;

3° De stedenbouwkundige handelingen die hoofdzakelijk zijn voor de exploitatie van de ingedeelde inrichting, zijn op het tijdstip van de mededeling, vermeld in punt 1°, hoofdzakelijk vergund.

In § 4 van dat artikel staat vermeld dat *Indien door het betrokken publiek of de adviesinstantie een gemotiveerd bezwaar wordt ingediend, wordt de omzetting van de milieuvergunning van bepaalde duur in een vergunning van onbepaalde duur behandeld overeenkomstig de gewone vergunningsprocedure, met dien verstande dat geen openbaar onderzoek moet worden georganiseerd.*

De SALV ondersteunt de uitgewerkte omzettingsregeling die toelaat dat bedrijven die beschikken over een recent verleende milieuvergunning via een vereenvoudigde procedure de overstap kunnen maken naar de omgevingsvergunning. De SALV benadrukt dat het gaat om omzettingen die niet gepaard gaan met materiële wijzigingen en dus Europeesrechtelijk niet onderworpen moeten worden aan de milieueffectrapportageverplichting of aan de passende beoordelingsplicht.

Door deze overgangsregeling kunnen een aantal doelstellingen van het ontwerpdecreet, zoals de vermindering van de administratieve lasten en kosten, snel ingang vinden. Hierdoor wordt een gelijk speelveld voor de land- en tuinbouwbedrijven in de Europese Unie versneld gecreëerd.

Minderheidsstandpunt Natuurpunt:

Natuurpunt kan niet akkoord gaan met de uitgewerkte omzettingsregeling (artikel 346) die toelaat dat bedrijven die beschikken over een eindige milieuvergunning de overstap kunnen maken naar een permanente omgevingsvergunning.

De voorgestelde overgangsregeling laat nog te veel leemtes (ondermeer inzake bestuurlijke capaciteit en organisatie, periodieke evaluatie, participatie en wetgevingspolitiek), en bevat bovendien knelpunten die aanleiding geven tot discussie en rechtsonzekerheid (zie o.a. punt 9 van dit advies).

De invoering van een omgevingsvergunning is in de eerste plaats bedoeld om toekomstige vergunningsprocedures vlotter te laten verlopen en staat in principe los van het omzetten van reeds lopende milieuvergunningen naar permanente vergunningen. De omgevingsvergunning kan volgens Natuurpunt dan ook ingevoerd zonder op dit moment een beslissing te nemen inzake het omzetten van reeds verleende milieuvergunningen naar permanente omgevingsvergunningen.

4.3 Betrokkenheid bij de verdere uitvoering

De Raad wijst erop dat heel wat aspecten uit het voorliggende ontwerpdecreet nog moeten geregeld worden in uitvoeringsbesluiten en dat een finale appreciatie slechts mogelijk is als hierover meer

²⁰ Datum van invoering van het begrip 'passende beoordeling' in het Natuurdecreet

duidelijkheid komt. De Raad vindt het daarom belangrijk om ook bij de uitwerking van de uitvoeringsbesluiten betrokken te worden.